

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

УПРАВЛІННЯ ЛАНДШАФТОМ ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ

спеціальність	193 «Геодезія та землеустрій»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Землеустрій та кадастр, Оцінка землі та нерухомого майна	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	управління земельними ресурсами, геодезії та кадастру

ВИКЛАДАЧ

Домбровска Олена Анатоліївна

Вища освіта – інженер землевпорядник

Науковий ступень – кандидат економічних наук 08.07.02 Економіка сільського господарства і АПК

Вчене звання – доцент кафедри управління земельними ресурсами, геодезії та кадастру

Досвід роботи – більше 10 років

Показники професійної активності з тематики курсу: опубліковано більше ніж 60 наукових праць, в тому числі статті, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science – 4, навчальні посібники – 5, монографій – 3, учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

0661948277

електронна пошта

domolena73@gmail.com

дистанційна підтримка

Google Meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	підготовка фахівців, які володіють теоретичними знаннями та практичними навичками для ефективного управління природоохоронними територіями. Це включає збереження, відновлення та раціональне використання природних ресурсів у заповідниках, національних парках, біосферних резерватах та інших охоронюваних територіях, а також мінімізацію негативного впливу людської діяльності на екосистеми.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> використовувати правові інструменти для захисту природних територій, включаючи розробку та впровадження регуляторних заходів відповідно до національних та міжнародних стандартів. (ФК.02, ФК.03, ФК.10, ПРН.01., ПРН.02, ПРН.05, ПРН.12) / індивідуальні практичні завдання знати класифікацію та характеристику різних типів заповідних територій (національні парки, природні заповідники, біосферні резервати тощо), їх правовий статус, функції та завдання. (ФК.03, ФК.06, ФК.10, ФК.19, ПРН.01., ПРН.04, ПРН.05) / індивідуальні практичні завдання знати методи та інструменти, що використовуються для управління та збереження ландшафтів заповідних територій, включаючи моніторинг, планування, регулювання використання природних ресурсів, екоосвіту та залучення громадськості (ФК.03, ФК.04, ФК.06, ФК.10, ПРН.04, ПРН.05, ПРН.10) / індивідуальні практичні завдання проводити оцінку екологічного стану заповідних територій, використовуючи сучасні методи моніторингу та аналізу екосистемних процесів (ФК.03, ФК.06, ФК.10, ФК.12, ФК.19, ПРН.04, ПРН.05, ПРН.09) / індивідуальні практичні завдання створювати ефективні плани управління заповідними територіями, що включають заходи щодо збереження біорізноманіття, відновлення деградованих екосистем і підтримання сталого розвитку (ФК.03, ФК.05, ФК.10, ФК.16, ПРН.04, ПРН.05, ПРН.18, ПРН.19) / індивідуальні практичні завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні заняття; підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	ФК.02. Здатність використовувати знання з історії становлення та тенденцій розвитку технологій землеустрою та кадастру в Україні та за кордоном, розуміння суті основних процесів і проблем, що виникають у сфері землеустрою та кадастру. ФК.03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти,	Програмні результати навчання	ПРН.01. Уміти використовувати методологію наукових досліджень і дослідної справи у професійній діяльності ПРН.02. Інтегрувати знання з різних галузей для вирішення теоретичних та/або практичних задач і проблем, геодезії та землеустрою ПРН.04. Використовувати сучасні методи обробки й
--------------------	---	--------------------------------------	---

нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

ФК1.04. Здатність розробляти і здійснювати техніко-економічне обґрунтування планів, проектів і схем використання земельних ресурсів та територіального планування.

ФК1.06. Здатність до експертизи матеріалів із землеустрою та кадастру, яке полягає в їх критичному розгляді та наданні висновків щодо їх повноти, правильності виконання та відповідності застосованих технологічних процедур, вимогам нормативно-правових актів з землеустрою та кадастру.

ФК1.10. Уміння застосовувати базові знання з економіки природокористування, економічних механізмів природокористування та охорони навколошнього середовища структури та складу природоохоронних витрат.

ФК1.12. Володіння сучасними підходами, методами та моделями, аналітичними інструментами та інформаційними технологіями оцінки і аналізу об'єктів власності та прав на них для об'єктів цивільного права всіх форм власності в конкретних цілях, передбачених цивільним та іншим законодавством України.

ФК1.19. Уміння досліджувати проблему та визначати обмеження, у тому числі зумовлені проблемами сталого розвитку та впливу на навколошнє середовище

інтерпретації інформації під час наукових досліджень та/або інноваційної діяльності.

ПРН.05. Уміти самостійно планувати і виконувати дослідницькі та/або інноваційні завдання, формулювати висновки за одержаними результатами..

ПРН.10. Уміти надавати професійні знання, власні обґрунтування та висновки до фахівців і широкого загалу

ПРН.12. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів і методів науково-дослідницької та виробничої діяльності в геодезії, землеустрої.

ПРН.18. Уміти розробляти графічні матеріали щодо якісного та кількісного стану земельних ресурсів.

ПРН.19. Уміти розробляти планово-картографічну основу землевпорядніх та кадастрових вишукувань із застосуванням систем телекомунікацій, геоінформаційних систем та матеріалів аерокосмічних знімань.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Основи управління та правові засади збереження заповідних територій.

Лекція 1.	Основи управління ландшафтом заповідних територій	Практичне заняття (ПЗ 1)	Становлення і розвиток ПЗФ України. Історичні етапи розвитку і становлення заповідної справи у світі.	Самостійна	Правові аспекти охорони заповідних територій в Україні та їх відповідність міжнародним стандартам.
Лекція 2.	Екосистемний підхід до управління заповідними територіями.	ПЗ 2	Аналіз правової бази створення та організації природно-заповідного	Порівняльний міжнародних стандартів управління	аналіз стандартів заповідними

Лекція 3.	Правове регулювання та міжнародні стандарти в охороні природи.	ПЗ 3	фонду України Класифікація об'єктів і територій природно-заповідного фонду України	робота	територіями: досвід різних країн. Використання геоінформаційних систем (ГІС) для моніторингу та управління заповідними територіями.
		ПЗ 4	Заповідники як категорія ПЗФ України. Біосферні заповідники, їх призначення та функції		Кліматичні зміни та їхній вплив на ландшафти заповідних територій: методи адаптації.
Модуль 2. Сталий розвиток, екологічні ризики та відновлення заповідних територій					
Лекція 4.	Сталий розвиток та екотуризм на заповідних територіях.	ПЗ 5	Природні національні парки та регіональні ландшафтні парки, особливості їх заповідного режиму та функціонування: порівняльна характеристика		Роль екологічної освіти у збереженні біорізноманіття заповідних територій.
Лекція 5.	Оцінка екологічних ризиків та впливу на заповідні території.	ПЗ 6	Розробка та реалізація екологічної освітньої програми для відвідувачів заповідної території		Інвазивні види на заповідних територіях: причини поширення та методи боротьби.
Лекція 6.	Моніторинг та відновлення деградованих ландшафтів.	ПЗ 7	Оцінка впливу антропогенних факторів на екосистеми заповідної території		Значення екотуризму для розвитку та збереження заповідних територій.
		ПЗ 8	Оцінка екологічних ризиків для заповідної території		Оцінка екологічних ризиків у заповідних територіях: методи та інструменти.
		ПЗ 9	Методика аналізу природно-заповідного фонду місцевого значення (на прикладі одного з адміністративних районів України)		Проблеми управління заповідними територіями у контексті урбанізації та антропогенного впливу.
ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ					

Література

1. Варивода Е.О., Садковий В.П. Управління природоохоронними територіями на засадах стратегічної екологічної оцінки: монографія. - Х.: НУЦЗУ, 2017. - 102 с.
2. Газуда М. В., Дяченко І. Б. Регіональний менеджмент збереження і відтворення природно-заповідних територій: монографія. Ужгород: Видавництво ФОП Бреза А. Е., 2014. - 248 с
3. Бредун В.І. Екологічна безпека та управління ризиками. Навчальний посібник. - Полтава: Видання Національного університету імені Юрія Кондратюка, 2021. - 189 с.
4. Подолання екологічних ризиків та загроз для довкілля в умовах надзвичайних ситуацій - 2022: колективна монографія Полтава - Львів: НУПП імені Юрія Кондратюка, НУ «Львівська політехніка» — Дніпро: Середняк Т. К., 2022, — 664 с.

Методичне забезпечення

Домбровська О.А. Управління ландшафтами заповідних територій: метод. вказівки до виконання практичних робіт здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» / ДБТУ; - Харків, 2024. - 35 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної добroчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну добroчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.